

17. Qui bene præsunt presbyteri, duplici honore digni habeantur: maxime qui laborant in verbo & doctrina.

** Dent. 25. 4. 1. Cor. 9. 9. * Matth. 10. 10. Luc. 10. 7.*

18. Dicit enim Scriptura: * Non alligabis os bovi trituranti. Et: * Dignus est operarius mercede sua.

19. Adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus.

20. Peccantes coram omnibus argue: ut & ceteri timorem habeant.

21. Testor coram Deo & Christo Iesu, & electis angelis, ut hæc custodias sine præiudicio, nihil faciens in alteram partem declinando.

22. Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis. Te ipsum castum custodi.

23. Noli adhuc aquam bibere, sed modico vino utere propter stomachum tuum, & frequentes tuas infirmitates.

24. Quorundam hominum peccata manifesta sunt, præcedentia ad iudicium: quosdam autem & subsequuntur.

25. Similiter & facta bona manifesta sunt: & quæ aliter se habent, abscondi non possunt.

CAPUT VI.

Qua servorum in dominos constare debeant officia: novorum dogmatum auctores; verborum pugna; questus magnus est pietas cum sufficientia; radix omnium malorum cupiditas; divites ne sperent in incerto divitiarum.

1. **Q**uicumque sunt sub iugo servi, dominos suos omni honore dignos arbitrentur, ne nomen Domini & doctrina blasphemetur.

2. Qui autem fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt: sed magis serviant, quia fideles sunt & dilecti, qui beneficij participes sunt. Hæc doce, & exhortare.

3. Si quis aliter docet, & non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi, & ei, quæ secundum pietatem est, doctrinæ:

4. superbus est, nihil sciens, sed languens circa quæstiones, & pugnas verborum: ex quibus oriuntur invidiæ, contentiones, blasphemix, suspiciones malæ,

5. conflictationes hominum mente cor-

ruptorum, & qui veritate privati sunt, existimantium quæstum esse pietatem.

6. Est autem questus magnus pietas cum sufficientia.

7. Nihil enim intulimus in hunc mundum: haud dubium quod nec auferre quid possumus.

8. Habentes autem alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus.

9. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia, & nociva, quæ mergunt homines in interitum, & perditionem.

10. Radix enim omnium malorum est cupiditas: quam quidam appetentes erraverunt a fide, & inseruerunt se doloribus multis.

11. Tu autem o homo Dei hæc fuges: sectare verò iustitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem.

12. Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam æternam, in qua vocatus es, & confessus bonam confessionem coram multis testibus.

13. Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia, & Christo Iesu, qui testimonium reddidit sub Pontio Pilato, bonam confessionem:

14. ut serves mandatum sine macula, irreprehensibile usque in adventum Domini nostri Iesu Christi,

15. quem suis temporibus ostendet beatus & solus potens, Rex regum, & Dominus dominantium:

16. qui solus habet immortalitatem, & lucem inhabitat inaccessibilem: quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest: cui honor, & imperium sempiternum: Amen.

17. Divitibus huius sæculi præcipe non sublime sapere, neque sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo (qui præstat nobis omnia abundè ad fruendum)

18. bene agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere, communicare,

19. thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.

20. O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ,

21. quam quidam promittentes, circa fidem exciderunt. Gràtia tecum. Amen.

S. ALEX. XIJ.

* Job 1.

21. Eccle. 5.

14. * Prov. 27.

26.

* Matth. 27. 11.

Ioann. 18.

33.

* Apoc. 17.

14. & 19.

16.

* Ioann. 1.

18.

1. Ioann. 4. 12.

* Luc. 12.

15.

EPÍSTOLA
B. PAULI APOSTOLI
AD TIMÓTHEUM SECÚNDA.

HANC EPISTOLAM Romæ datam, & in vinculis scriptam, patet ex cap. 1. 8. 12. & 2. 9. 10. & quidem paulò antequam martyrium subiret Apostolus (cap. 4. 6. 7.). Atque aded in secundis vinculis, non in primis; si quidem in Chronologia demonstravimus Paulum prioribus vinculis Romanis solum rediisse in Orientem, indeque rursus Romam esse regressum, ubi etiam Martyrij coronam adeptus est, sub annum Neronis ultimum: cum tamen prius ab eo auditus & absolutus esset, sicut hic ipse testatur (cap. 4. 16. 17.). Ut enim antea biennium in libera custodia: ita deinceps integrum annum, omnibus gentibus Romam undique confluentibus, Evangelium predicavit. Per Tychicum autem missa est Ephesum hæc Epistola, ubi erat Onesiphori familia, postquam Aquila & Priscilla, qui, Claudij decreto de expellendis Iudæis iam exoleto, Romam repetierant, (Rom. 16. 3.) edenuò erant reversi, (cap. 4. 12. 19.) Idque anno Æræ nostræ 66. à Christi morte 33.

CAPUT PRIMUM.

Quæ hoc capite continentur, eò spectant, ut Timotheus resuscitet in se gratiam Dei, quam accepit per impositionem manuum; ut spiritum fortitudinis indutus, doctrinam Christi annunciet, & in adversis roboretur.

1. **P**AULUS Apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei, secundum promissionem vitæ, quæ est in Christo Iesu:

2. Timotheo charissimo filio, gratia, misericordia, pax à Deo Patre, & Christo Iesu Domino nostro.

3. Grâtiarum ago Deo, cui servio à progenitoribus in conscientia pura, quod sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die

4. desiderans te videre, memor lacrymarum tuarum, ut gaudio implear,

5. recordationem accipiens eius fidei, quæ est in te non ficta, quæ & habitavit primum in avia tua Lóide, & matre tua Eunice, certus sum autem quod & in te.

6. Propter quam causam admoceo te ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.

7. Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris: sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis.

8. Noli itaque erubescere testimonium Domini nostri, neque me vinctum eius:

* Rom. 8. 15.

sed collabora Evangelio secundum virtutem Dei:

9. qui nos liberavit, & vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum, & gratiam, quæ data est nobis in Christo Iesu ante tempora sæcularia.

10. Manifestata est autem nunc per illuminationem Salvatoris nostri Iesu Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam, & incorruptionem per Evangelium:

11. in quo positus sum ego prædicator, & Apostolus, & magister Gentium.

12. Ob quam causam etiam hæc patior, sed non confundor. Scio enim cui credidi, & certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem.

13. Formam habeo sanctorum verborum, quæ à me audisti in fide, & in dilectione in Christo Iesu.

14. Bonum depositum custodi per Spiritum sanctum, qui habitat in nobis.

15. Scis hoc, quod aversi sunt à me omnes, qui in Asia sunt, ex quibus est Phigellus, & Hermógenes.

16. Det misericordiam Dominus Onesiphori domui: quia sæpè me refrigeravit, & catenam meam non erubuit:

17. sed cum Romam venisset, sollicitè me quæsivit, & invenit.

18. Det illi Dominus invenire misericordiam à Domino in illa die. Et quanta Ephesi ministravit mihi, tu meliùs nosti.

CAPUT II.

Timotheo precipit, ut idem doctrina deponatur, quod coram multis testibus acciperat ab Apostolo, aliis itidem commendat. Illud imprimis, ut tamquam bonus miles laboret, contentiones vitet, uti & profana quaque.

- 1. TU ergo fili mi confortare in gratia, quae est in Christo Iesu:
- 2. & quae audisti a me per multos testes, haec commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere.
- 3. Labora sicut bonus miles Christi Iesu.
- 4. Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus: ut ei placeat, cui se probavit.
- 5. Nam & qui certat in agone, non coronatur nisi legitime certaverit.
- 6. Laborantem agricolam oportet primum de fructibus percipere.
- 7. Intellige quae dico: dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum.
- 8. Memor esto Dominum IESUM CHRISTUM resurrexisse a mortuis ex semine David, secundum Evangelium meum,
- 9. in quo laboro usque ad vincula, quasi male operans: sed verbum Dei non est alligatum.
- 10. Ideo omnia sustineo propter electos, ut & ipsi salutem consequantur, quae est in Christo Iesu, cum gloria caelesti.

IN NATALIS UNIV. MART. NON. PONTIF.

Adiunge ad v. 10. cap. seq. TU AUTEM. * Matth. 10. 33. Marc. 38. * Rom. 3. 3.

- 11. Fidelis sermo: Nam si commortui sumus, & convivemus:
- 12. si sustinebimus, & conregnabimus: si negaverimus, & ille negabit nos:
- 13. si non credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum non potest.
- 14. Haec commune: testificans coram Domino. Noli contendere verbis: ad nihil enim utile est, nisi ad subversionem audientium.
- 15. Sollicite cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis:
- 16. Profana autem, & vaniloquia devota: multum enim proficiunt ad impietatem:
- 17. & sermo eorum ut cancer serpit: ex quibus est Hymenaeus, & Philétus,
- 18. qui a veritate exciderunt, dicentes resurrectionem esse iam factam, & subverterunt quorundam fidem.
- 19. Sed firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus qui sunt eius, & discadat ab iniquitate omnis, qui nominat nomen Domini.

- 20. In magna autem domo non solum sunt vasa aurea, & argentea, sed & lignea, & fictilia: & quaedam quidem in honorem, quaedam autem in contumeliam.
- 21. Si quis ergo emundaverit se ab istis, erit vas in honorem sanctificatum, & utile Domino ad omne opus bonum paratum.
- 22. Iuvenilia autem desideria fuge, sectare vero iustitiam, fidem, spem, charitatem, & pacem cum iis, qui invocant Dominum de corde puro.
- 23. Stultas autem, & sine disciplina quaestiones evita: sciens quia generant lites.
- 24. Servum autem Domini non oportet litigare: sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem,
- 25. cum modestia corripientem eos, qui resistunt veritati: nequando Deus det illis poenitentiam ad cognoscendam veritatem,
- 26. & respiciant a diaboli laqueis, a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem.

CAPUT III.

In extremis temporibus hac futura sunt hominum, hereticorum imprimis, vitia: falsa pietas, mentis corruptio, homines seipso amantes. Hortatur Timotheum ad subeundas fortis animo afflictiones, & ad studium Scripturarum.

- 1. Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa:
- 2. erunt homines seipso amantes, cupidum, elati, superbi, blasphemum, parentibus non obediens, ingrati, scelertum,
- 3. sine affectione, sine pace, criminosos, incontinentes, immites, sine benignitate,
- 4. proditores, protervi, tumidi, & voluptatum amatores magis quam Dei:
- 5. habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem eius abnegantes. Et hos evita:
- 6. ex his enim sunt, qui penetrant domos, & captivas ducunt mulierculas operatas peccatis, quae ducuntur variis desideriis:
- 7. semper discentes, & numquam ad scientiam veritatis pervenientes.
- 8. Quemadmodum autem Iannes, & Mambres resistunt veritati: ita & hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobi circa fidem,
- 9. sed ultra non proficient: insipientia enim

* 1. Tim. 1. 4. 7. Tit. 3. 9.

* 1. Tim. 4. 1. 2. Pet. 3. 3. Ind. cap. univ. 18.

* Exod. 11.

- enim eorum manifesta erit omnibus, sicut & illorum fuit.
- 10. Tu autem affecutus es meam doctrinam, institutionem, propositum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam,
- 11. persecutiones, passiones: quae mihi facta sunt Antiochiae, Iconij, & Lystris: quales persecutiones sustinui, & ex omnibus eripuit me Dominus.
- 12. Et omnes, qui pie volunt vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur.
- 13. Mali autem homines, & seductores proficient in peius, errantes, & in errorem mittentes.
- 14. Tu vero permane in iis, quae didicisti, & credita sunt tibi: sciens a quo didiceris.
- 15. & quia ab infantia sacras litteras nosti, quae te possunt instruere ad salutem, per fidem, quae est in Christo Iesu.
- 16. Omnis scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in iustitia:
- 17. ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus.

* Act. 14. 1. & seq.

* 2. Petr. 1. 20.

CAPUT IV.

In hoc postremo capite Paulus Timotheum adhortatur, ut praedicationi instet, & sanam doctrinam adversus hereticos tueatur, ac ministerium suum impleat.

S. SYLVESTRI P. A. P. A. Item, S. AUGUST. EPISCOP. & aliorum Doctorem.

- 1. Testificor coram Deo, & Iesu Christo, qui iudicaturus est vivos, & mortuos, per adventum ipsius, & regnum eius:
- 2. praedica verbum, inste opportunè, importunè: argue, obsecra, increpa in omni patientia, & doctrina.
- 3. Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes auribus,
- 4. & a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur.

- 5. Tu vero vigila, in omnibus labora, opus fac Evangelistae, ministerium tuum imple. Sobrius esto.
- 6. Ego enim iam delibor, & tempus resolutionis meae instat.
- 7. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi.
- 8. In reliquo reposita est mihi corona iustitiae, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex: non solum autem mihi, sed & iis, qui diligunt adventum eius. Festina ad me venire cito.
- 9. Demas enim me relinquit, diligens hoc saeculum, & abiit Thessalonicam:
- 10. Crescens in Galatiam, Titus in Dalmatiam.
- 11. Lucas est mecum solus. Marcum assume, & adduc tecum: est enim mihi utilis in ministerium.
- 12. Tychicum autem misi Ephesum.
- 13. Penulam, quam reliqui Troade apud Carpum, veniens affer tecum, & libros, maxime autem membranas.
- 14. Alexander ararius multa mala mihi ostendit: reddet illi Dominus secundum opera eius:
- 15. quem & tu evita: valde enim restitit verbis nostris.

* Quae causam suam egit coram Nerone, cum secundo Romam venisset.

- 16. In prima mea defensione nemo mihi affuit, sed omnes me dereliquerunt: non illis imputetur.
- 17. Dominus autem mihi assistit, & confortavit me, ut per me praedicatione impleatur, & audiant omnes Gentes: & liberatus sum de ore Leonis.
- 18. Liberavit me Dominus ab omni opere malo: & salvum faciet in regnum suum caeleste, cui gloria in saecula saeculorum. Amen.
- 19. Saluta Priscam, & Aquilam, & Onesiphori domum.
- 20. Erastus remansit Corinthi. Trophimum autem reliqui infirmum Mileti.
- 21. Festina ante hiemem venire. Salutant te Eubulus, & Pudens, & Linus, & Claudia, & fratres omnes.
- 22. Dominus Iesus Christus cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

* Supr. 1. 16.